

verbonden met de praktijk van positieve vrijheid: het vorm geven van je eigen leven, en projecten om het leven van medemensen te verbeteren. Dat maakt het de moeite waard om hem te bestuderen, ook in onze tijd, zeker in onze tijd.

We zijn begonnen met muziek, en we sluiten er ook mee af. U hoort het lied dat Sartre schreef voor het toneelstuk "Huis clos" uit 1944.

Het lied gaat over de rue des Blancs Manteaux (witte mantels van de monniken die er een klooster hadden). Tijdens de revolutie zijn hier heel veel mensen onthoofd. Er wordt een 'échafaud' opgericht, een schavot. De beul (bourreau) heeft veel werk (boulot): 'il coupe' (knippen, hakken) generaals, bisschoppen, admiraals (généraux, évêques, amiraux). Er zijn ook allerlei keurige dames, compleet met 'affûtiaux' (prullaria), 'mais la tête leur faisait défaut' (het hoofd ontbrak).

Het lied werd nog lang gebruikt als aanklacht tegen de doodstraf (die Frankrijk pas in 1981 afschafte, een jaar na Sartre's dood, als laatste van de Europese landen).

In 1950 deed Sartre het lied cadeau aan de toen nog redelijk onbekende beginneling Juliette Gréco, met de woorden: "Je vous fais un cadeau. C'est une chanson que j'ai écrite pour Huis clos, paroles et musique. La musique ne me plaît pas." (Je krijgt een cadeau: het is een lied dat ik heb geschreven voor 'Huis clos', woorden en muziek. De muziek bevalt me niet.)

Na Sartre en de existentialisten kwamen de structuralisten, die niet uitgingen van een zelfstandig opererend individu dat verantwoordelijk is voor de eigen keuzes, maar die centraal stelden dat elke mens in hoge mate bepaald is door zijn omgeving en geschiedenis. Een van deze structuralisten is Michel Foucault, het onderwerp van de laatste bijeenkomst van deze serie.